

el **GALER**

Butlletí quadrimestral informatiu del
Parc Natural de la Font Roja

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la font roja

1 D'ENTRADA

2 NOTÍCIES

La Font Roja es transforma en plató del rodatge de la sèrie "Desenterrats"

La Comissió Científica es mostra als Parcs Naturals

3 CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

Plantació i seguimet de
Cotoneaster granatensis

4 CONEIX El raspinell comú

Les violetes

5 PROMOCIÓ Activitats de promoció

7 VINE AL PARC

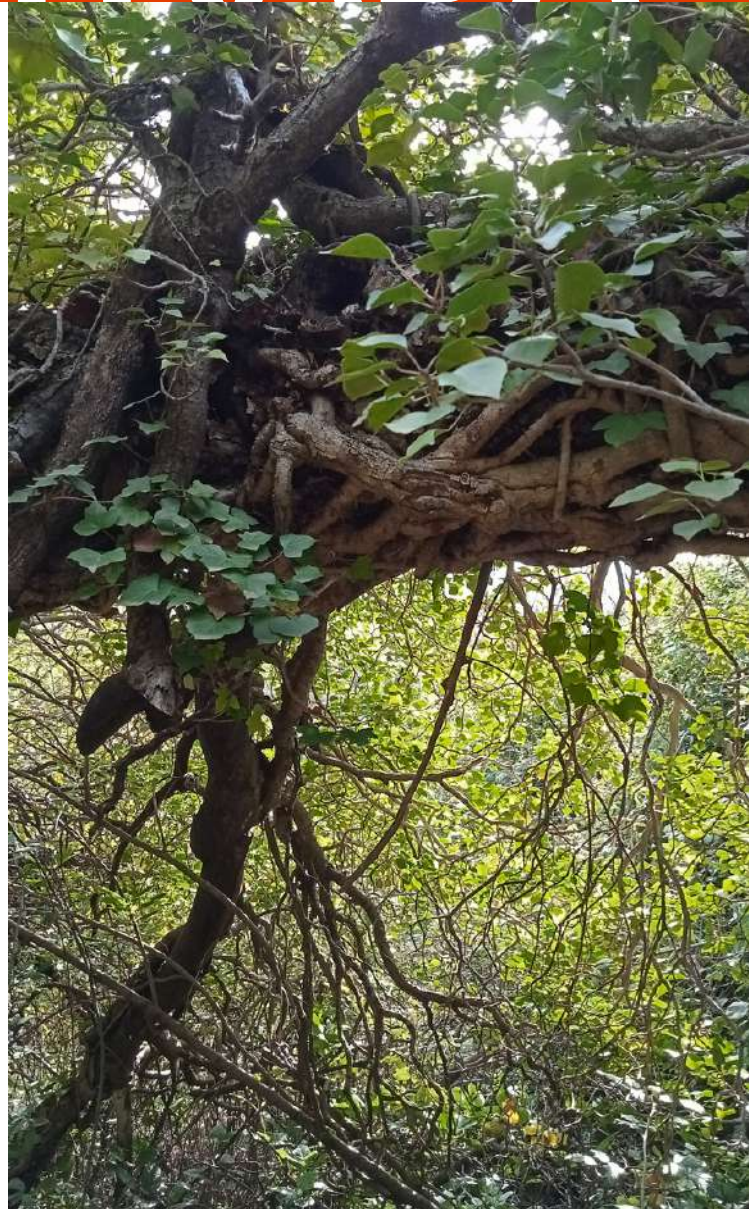
Exposicions permanents i temporals del Centre de Visitants
Formació

D'ENTRADA

La primavera entra amb força registrant dades històriques de pluja. El mes de març ha sigut molt plujós quasi des de l'inici. L'estació meteorològica d'AEMET situada al Parc Natural de la Font Roja registra 485,9 mm el mes de març. Altres 187,6 mm s'han acumulat durant el mes d'abril. Així mateix les temperatures registrades no han sigut massa elevades, amb una mitjana de 7,3 °C i 9,6 °C, respectivament. Açò contribueix, sens dubte, a compensar el dèficit hídric que venia patint el territori els últims mesos.

És cert que la pluja, al principi s'infiltra per a ocupar el subsol i afavorir la recàrrega dels aqüífers, però la persistència de les pluges també satura la capacitat d'absorció de sòl i provoca que l'aigua es transforme en escolament superficial. Aquest fenomen provoca xaragalls i sòlides per multitud de llocs de la zona.

Un altre fet meteorològic curiós ha sigut la presència de pols sahariana en suspensió en l'atmosfera, especialment entre els dies 13 i 14 de març, que finalment també precipita i deixa una lleugera capa de sediment ataronjat sobre la superfície. La neu també marca l'inici del mes d'abril. La matinada del dia 6 cau sobre la comarca una intensa nevada que arriba fins als 6 cm al paratge de la Font Roja. La neu fa necessari tancar l'accés per la carretera CV-797 durant aqueix matí, però la pujada progressiva de les temperatures desfà amb una certa rapidesa l'acumulació de neu. Sens dubte aquest meteor també contribueix a sumar precipitacions.

NOTÍCIES

La Font Roja se transforma en plató del rodatge de la sèrie "Desenterrats"

Des de finals de desembre 2021 fins a febrer 2022 els paratge de la Font Roja i el propi edifici del Centre de Visitants es converteixen en un plató per a la gravació d'una part important de les escenes de la sèrie televisiva "Desenterrats".

Aquest thriller psicològic, creat i dirigit per Xavi Cortés i Arnau Cortés, i produït per Àpunt Mèdia i Visual Produccions SL ha comptat amb la col·laboració de la Film Office de l'Ajuntament d'Alcoi per a coordinar la varietat d'escenaris i entitats locals que han participat en el rodatge del film. Així mateix la potència de l'entorn natural de la Font Roja, i el rigor climàtic de l'hivern han contribuït a donar major realisme a aquesta sèrie de segell valencià, que esperem veure pròximament a la cadena autonòmica Àpunt.

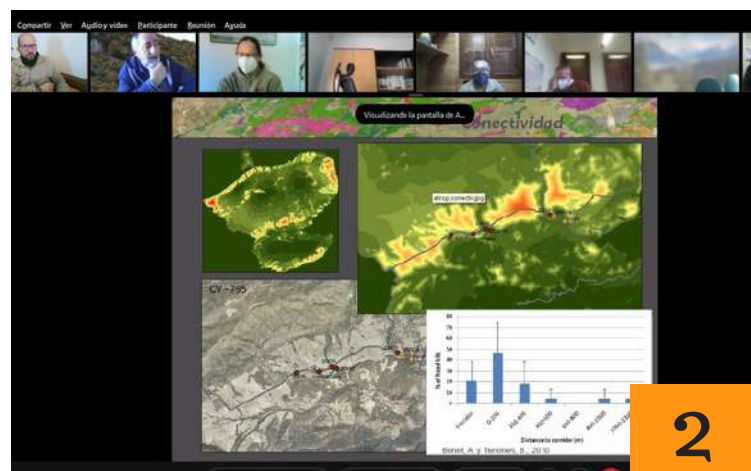

La Comissió Científica es mostra als Parcs Naturals

El passat 27 de gener es presenta davant la Xarxa de Parcs Naturals de la CV el projecte de la Comissió Científica com a exemple d'actuació conjunta entre els parcs naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola.

La jornada es realitza on-line per videoconferència a causa de les limitacions de la COVID-19, i en ella es presenten els objectius i projectes d'investigació més destacats. En ella participen Salvador Palop (Director dels Parcs Naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola), Andreu Bonet (Coordinador de l'Estació Científica Font Roja UA), Santiago Soliveres (Beca Ramón y Cajal UA), Emili Laguna (Servei de Vida Silvestre) i l'Equip de Promoció de tots dos parcs.

A la sessió formativa assisteixen representants dels 22 Espais Naturals de la Comunitat Valenciana, així com personal tècnic del servei, els quals valoren positivament aquest tipus d'accions en benefici de millorar el coneixement del medi natural i cultural.

CONSERVACIÓ I MANTENIMENT

Plantació i seguiment de *Cotoneaster granatensis*

La guillomera o fals codony (*Cotoneaster granatensis*) és una planta pròpia de la serralada Bètica, la qual té la seua única població natural en la Comunitat Valenciana en enclavaments molt concrets de la Serra d'Aitana. Per això es tracta d'una espècie catalogada "en perill d'extinció" en la Comunitat Valenciana (Decret 70/2009 i Ordre 6/2013). El seu hàbitat preferent es troba en els pedregars calcaris i al peu dels runars rocosos ombrius, per damunt dels 900 m d'altura. La seua principal amenaça és el brotejament excessiu d'ungulats herbívors (principalment arruï) sobre les seues fulles i brots, i el trepig de plàntulas joves. Per tot això el Servei de Vida Silvestre i Xarxa Natura 2000 amb el CIEF, juntament amb la Direcció tècnica del Parc Natural de la Font Roja proposa la plantació d'un nou emplaçament aprofitant el tancament d'exclusió del mas de Tetuan. També compta amb la col·laboració del viver forestal de la Font Roja (secció Forestal del Servei Territorial d'Alacant).

Un total de 50 plançons són plantats al gener de 2022 amb l'objectiu de ser el reservori genètic i poblacional de l'espècie a la Comunitat Valenciana, amb la producció de llavors per a futures repoblacions i augmentar la seua àrea de distribució en el nord d'Alacant. En la plantació col·labora el CEIP Horta Major (Alcoi) que aprofita per a la celebració del Dia de l'Arbre al Parc Natural de la Font Roja, juntament amb la visita de la Consellera d'Agricultura, Mireia Mollà.

CONEIX

El raspinell comú

El raspinell comú (*Certhia brachydactyla*) és un au petita que habita els boscos mediterranis. Amb els seus 8-10 g de pes, és un hàbil trepador d'arbres pels quals gateja a dalt i a baix recolçant-se en les seves fortes potes de curts dits i en les plomes rígides que té en la seva cua, d'aquí el seu nom. Amb el seu bec fi, llarg i lleugerament corbat furga entre l'escorça dels arbres buscant els insectes dels quals s'alimenta. La seva forma és globosa i presenta tons marrons en la zona dorsal i color crema en la zona ventral.

És comú veure'l pujar pels troncs de carrasques. No sol sortir del bosc on habita i se sent segur entre els arbres, on aprofita alguna esquerda per a fer el seu niu.

Les violetes silvestres

Les violetes silvestres (*Viola odorata*, *Viola suavis*, *Viola alba*) són unes de les primeres flors que anuncien l'arribada de la primavera. Aquesta flor de petita grandària (uns 25 mm), amb cinc pètals, i de cridaner color blau-violeta creix en sòls calcaris formant grups entre carrascales, boscos mixtos i boscos de ribera. A la Font Roja, *Viola alba* és l'espècie més abundant del carrascal d'ombria. La *Viola suavis* prefereix ambients més pròxims a rius i barrancs. Finalment, la *Viola odorata* és més escassa i presenta un característic aroma dolç. Aquestes plantes posseeixen una arrel perenne que roman enterrada, que es propaga per estolons dels quals reneixen cada any noves fulles d'uns 10-15 cm, amb forma de cor arrodonit.

Les violetes tenen importància en la cultura popular per la seva bellesa i les seves connotacions màgiques, però també perquè se li atribueixen propietats medicinals com ara antiinflamatòria, antipirètica o vasodilatadora.

PROMOCIÓ

Celebrem el Dia de l'Arbre amb la visita de la nostra Consellera i el CEIP Horta Major (Alcoi)

El passat 31 de gener la Consellera d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica, Mireia Mollà Herrera visita el Parc Natural de la Font Roja per a celebrar el Dia de l'Arbre, amb uns 40 escolars del CEIP Horta Major (Alcoi).

L'activitat es desenvolupa als terrenys, junt a la font, de la finca del mas de Tetuan, on es planten diferents espècies d'arbustos i frondoses com l'arbocer, aranyoner, fals codony, carrasca, galer, fleix, noguera i om. Els alumnes participen de manera activa plantant uns 80 plançons. L'objectiu de l'acció té un caràcter educatiu per a donar a conèixer la importància de la conservació de la coberta vegetal en els nostres ecosistemes. Al costat de la font del mas de Tetuan es planten arbres de port més gran per a recuperar l'entorn d'aquesta, que en temps passats degué ser lloc d'horta i descans com ho demostra l'existència d'una antiga bassa i el parral.

Aquesta repoblació també té com a finalitat afavorir la biodiversitat, reforçant aquelles espècies que generen fruit comestible per a la fauna silvestre.

També destaca la participació del Centre d'Investigació Experimental Forestal (CIEF), la secció Forestal de la Direcció Territorial i el viver forestal de la Font Roja, el qual subministra la planta autòctona per a la repoblació.

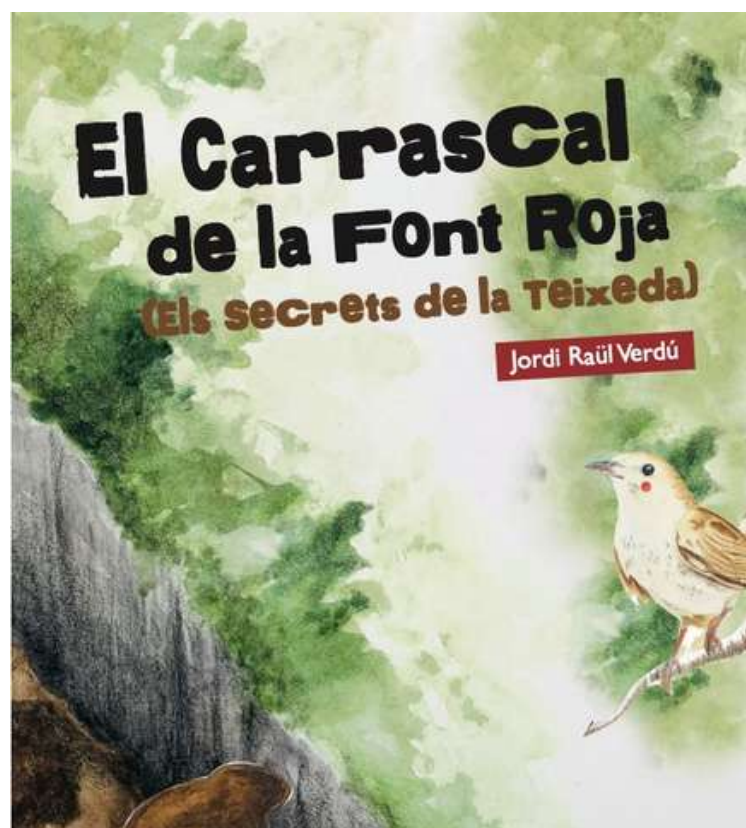
Singularitats del galer

El dissabte 29 de gener realitzem una ruta guiada amb la participació d'unes 40 persones, per a conèixer una espècie emblemàtica al Carrascal de la Font Roja: el galer (*Quercus faginea*). Durant el recorregut vam poder conèixer les seves característiques més destacades i la seva distribució en parc natural. La vista es completa amb una repoblació popular d'uns 60 plançons en el pla dels Galers

Un matí de contes per la Font Roja

El mes d'abril celebrem el 35è aniversari del Parc Natural de la Font Roja i quina millor manera de fer-ho que amb la presentació del llibre «El Carrascal de la Font Roja (els secrets de la teixeda)», de Jordi R. Verdú, editada per Reclam SL.

A la ruta assisteixen 46 persones, principalment famílies, i el públic infantil no perd detall de les explicacions de l'autor. Amb ell compartim la força narrativa de les increïbles històries i secrets que amaga el bosc; descobrim a la bruixa de la Cova Gelada; els guardians del pla dels Galers o els minerals preciosos del pla de la Mina. El llibre compta amb les il·lustracions dels alumnes de l'IES la Foia (Castalla), i ve acompanyat d'una unitat didàctica que ajuda a interpretar millor la lectura i el recurs natural del Carrascal. Aquest llibre és un exemple més del bon fer del mestre alcoià Jordi Raül Verdú, el qual ha escrit més de noranta llibres de literatura juvenil. dels quals 10 d'ells estan ambientats en el Carrascal de la Font Roja. Gràcies pel regal, Jordi Raül!

Més informació en:
Centre de Visitants
Telf: 965 33 76 20
parque_fontroja@gva.es

A B
HORARI
Centre de Visitants:
Dilluns a Diumenge
9:30 - 14:00 h

VINE AL PARC

EXPOSICIONS EN EL CENTRE DE VISITANTS

EXPOSICIÓ PERMANENT

"El bosc Interior"

Interessant reflexió sobre el lloc que ocupa l'ésser humà en la Naturalesa. Realitzada per photoAlquimia. Patrocina l'Ajuntament d'Alcoi.

Sala exposició, planta -1.

"100% natural"

Exposició fotogràfica sobre la fauna mediterrània. Realitzada per José Benito Ruíz.

Patrocina Fundació Caja Mediterráneo.
Corredors, planta 0.

"La Font Roja en un click"

Tres diorames de gran format, recreats amb joguets de Playmobil (© PLAYMOBIL/ geobra Brandstätter GmbH & CO.KG.) mostren les escenes més significatives del Carrascal de la Font Roja.

Realitzat pel Parc Natural de la Font Roja. Corredor, planta 0.

EXPOSICIONS TEMPORALS

"Arquitectura i paisatge. Mirades al territori"

Del 10 de setembre de 2020 al 2022.

Exposició audiovisual que reflexiona sobre el concepte del paisatge des de diferents disciplines com l'arquitectura, l'art, la història, la pintura entre altres.

Patrocinada per la Universitat d'Alacant Campus d'Alcoi, Ajuntament d'Alcoi, Mutualidad Levante. Sala exposició, planta -1.

"Fauna salvatge a la llum de la Lluna"

Des del 17 de juliol de 2021

Exposició fotogràfica amb la tècnica de fototrampeig mitjançant el qual es pot realitzar un estudi de la presència de les espècies animals que es troben al Parc Natural.

Realitzat pel Parc Natural de la Font Roja
Sala audiovisual, planta 0.

FORMACIÓ

#UAdivulga

TALLER DE CULTIVO Y COMERCIALIZACIÓN DE HONGOS

3/4 JUNIO 2022

CURSOS DE L'ESTACIÓ CIENTÍFICA FONT ROJA NATURA UA

Profesorado: Antonio Belda Antolí, Dr. en Biología, Dep. CCTMA, UA; Andreu Bonet Jornet, Dr. en Biología, ECFRN UA.

Viernes 3 DE JUNIO

- 16.00-17.00: Presentación del curso
- 17.00-18.00: Introducción a la micología
- 18.00-19.00: Descripción de las especies con interés comercial
- 19.00-20.00: Técnicas de cultivo

Sábado 4 DE JUNIO

- 9.00-10.00: Sesión de microscopio para visualizar esporas
- 10.00-11.00: Producción de micelio
- 11.00-12.00: Elaboración de un tronco productor
- 12.00-13.00: Sesión de degustación

Destinatarios: Gestores medioambientales, estudiantes, empresarios y jóvenes emprendedores, agricultores y público en general. **Créditos:** 0,80 ECTS **Importe:** 35 euros **Lugar:** Centro de visitantes, Parc Natural de la Font Roja. **Preinscripción:** abierta hasta el 31 de mayo. Número de plazas: 25. **Críterios de admisión:** por orden de inscripción. Procedimiento de preinscripción en <https://web.ua.es/es/seus/cecentaina/>. Más información en <https://web.ua.es/es/estacion-cientifica-font-roja/>.

#UAdivulga

18-22 JULIOL 2022

EDUCACIÓ AMBIENTAL I ÚS PÚBLIC EN ESPAIS NATURALS PROTEGITS

CURSOS DE L'ESTACIÓ CIENTÍFICA FONT ROJA NATURA UA

Crédits: 20 hores / 2 crèdits ECTS **Data:** del 18 al 22 de juliol de 2022
Lloc: Estació Científica Font Roja Natura UA **Llengua vehicular:** valencià i castellà
Modalitat: semipresencial **Plataformes:** Moodle i Google Meet

El principal objectiu d'aquest curs és donar unes bases inicials i introductòries de coneixements i habilitats per a incitar als participants a desenvolupar experiències pràctiques d'EA al medi natural i estimular l'aprenentatge. Participen professionals amb àmplia experiència en l'EA als espais natural.

Curs adreçat a estudiants de cicles formatius, tècnics ambientals, professionals relacionats amb el medi natural i l'Educació Ambiental; estudiants i egresats dels graus de Mestre, Biologia, Geologia, Geografia i ordenació del territori, Turisme i en màsters universitaris. Preu: 75 € Tarifa General i 50 € per a estudiants, persones desocupades PDI-PAS UA, alumnat UA. Inscripció, i més informació a <https://web.ua.es/es/estacion-cientifica-font-roja/>

Taller de cultiu i comercialització de fongs 3 i 4 juny 2022

Organitza: Estació Científica Font Roja UA

Informació: 965 33 01 98

<https://web.ua.es/es/estacion-cientifica-font-roja/>

Educació ambiental i ús públic en ENP

18 al 22 juliol 2022

Organitza: Estació Científica Font Roja UA

Informació: 965 33 01 98

<https://web.ua.es/es/estacion-cientifica-font-roja/>

PARTICIPA EN EL BUTLLETÍ

Si ho desitges, pots publicar alguna notícia o fotografia en el Butlletí "El Galer" sobre el Parc Natural de la Font Roja. Anima't i posa't en contacte amb nosaltres: parque_fontroja@gva.es

Per a rebre informació actualitzada de les activitats del Parc Natural recomanem la seua subscripció a la pàgina web o al nostre facebook.

Foto portada: Violeta en flor (*Viola sp.*) a inicis del mes de març a la vora d'un camí.

Redacció, fotografies i disseny: Equip Tècnic
El Galer. Núm. 15: Gener - Abril 2021_Val.
Centre de Visitants del Parc Natural de la Font Roja.
Edifici Font Roja Natura.
Ctra. CV-797 Font Roja s/n. Alcoi (Alacant)

Parc Natural de la Font Roja
Telf.: 965 33 76 20
parque_fontroja@gva.es
www.parquesnaturales.gva.es/fontroja
www.facebook.com/PNFontRoja1987